

TẬT NÓI LẮP

Thông tin về hiện tượng nói lắp của trẻ em

Làm thế nào để giúp cho Con mình nói suông sẽ hơn?

Hãy chú tâm nghe bé nói **điều gì, đừng** chú tâm đến **cách** bé nói điều đó. Bé sẽ cảm thấy khó chịu khi bị cắt lời. Đừng nói hộ bé, hãy để cho bé nói hết vấn đề bé định nói. Đừng chỉnh sửa lời nói của bé.

Hãy giữ thái độ bình tĩnh. Nhìn thẳng vào mắt bé, nếu bé đang trong tình huống nói lắp cao độ.

Nói chuyện với bé chậm rãi và thư thả. Ngưng nghỉ một chút trước khi trả lời bé. Có như thế bạn mới giảm bớt cảm giác vội vã. Hãy nói với bé những câu đơn giản, dễ hiểu. Hỏi một lần một vấn đề.

Hãy tạo hoàn cảnh thư giãn khi nói chuyện. Tắt hết các máy hát gây âm thanh ồn ào như tivi và radio. Khi bé nói chuyện trôi chảy hơn hãy tạo cơ hội cho bé nói thật nhiều.

Khi bé bị nói lắp nhiều hơn, hãy đọc vè và hát với bé. Khi đó, đừng hỏi bé quá nhiều.

Hãy đối xử với đứa con bị nói lắp như những đứa con khác. Đừng cho đứa con nói lắp được làm những việc mà các các đứa con khác không được làm. Hãy giáo dục đứa con nói lắp biết lắng nghe và không cắt lời khi các đứa con khác đang nói.

Tìm hiểu thêm

Tìm hiểu thêm thông tin về vấn đề nói lắp, về liệu pháp chữa trị và về các khoá học từ phòng hướng dẫn sức khoẻ, từ chuyên gia trị liệu tiếng nói tại địa phương cư ngụ của bạn, từ Hội người nói lắp tại Phần Lan và từ Hiệp hội chuyên gia trị liệu tiếng nói Phần Lan.

Hội người nói lắp tại Phần Lan

www.ankyty.fi
info@ankyty.fi

Print Mill Oy, 2010 - VIETNAM

Hội người nói lắp tại Phần Lan

Tập hướng dẫn này được viết bằng ngôn ngữ thông dụng. Dành cho cha mẹ, người chăm sóc và thân nhân của trẻ em bị nói lắp.

Nói lắp các chữ không hẳn là bị tật nói lắp. Trẻ nhỏ có thể vô tình nói cùng một chữ hoặc âm đầu của chữ nhiều lần. Đây là hiện tượng thông thường và khá phổ biến.

Trường hợp bị tật nói lắp là khi trẻ em lặp lại các chữ hoặc các âm của chữ nhiều lần và trong thời gian kéo dài. Trẻ em có thể lặp lại nhiều lần một âm tại vị trí giữa của chữ. Khi trẻ em nói bị lắp, bé có thể kéo dài một số âm trong lời nói của bé. Lời nói có thể bị đứt đoạn hẳn trong một khoảng thời gian.

Thông tin về tật nói lắp

- Nói lắp do nhiều nguyên nhân khác nhau. Ngày nay, người ta tin rằng là do đứa trẻ đã mang sẵn đặc tính nhạy bị nói lắp. Môi trường xung quanh của đứa trẻ cũng góp phần tác động đến việc đứa trẻ có thể khởi sự bị nói lắp hay không. Chứng nói lắp thường di truyền trong cùng họ tộc.
- Nói lắp không phải là sự cố ý. Khi trẻ em nói lắp, bé không phải cố tình nói lắp.
- Nói lắp có thể xuất hiện tại mọi lứa tuổi. Thường thì nói lắp xuất hiện khi trẻ nhỏ bắt đầu học nói hai từ liên tiếp. Trẻ em cũng có thể bắt đầu bị nói lắp vào thời gian muộn hơn, khi đến tuổi đi học.
- Tật nói lắp có thể được chữa trị. Đa số người nói lắp học được cách diễn đạt lời nói trôi chảy hơn trước tuổi trưởng thành nhờ liệu pháp chữa trị.
- Bé trai thường bị nói lắp nhiều hơn bé gái.
- Nói lắp có thể đi kèm với những hành động khác thường, thí dụ: chớp mắt hoặc gật đầu liên tục. Cường độ âm thanh có thể tăng cao.
- Việc nói lắp ở trẻ nhỏ có thể thay đổi về số lượng và mức độ. Trẻ có thể nói lắp ở một số tình huống cụ thể. Chứng nói lắp có thể kéo dài trong một thời gian lâu, nhưng cũng có thể biến mất một thời gian và xuất hiện trở lại.
- Không phải bé nào cũng biết được về việc mình bị nói lắp. Một số bé khác thì cảm thấy khó chịu và tinh thần căng thẳng khi nói không được trôi chảy.

Chữa trị tật nói lắp

Phần lớn câu nói của trẻ bị nói lắp là suông sẻ. Cách tốt nhất để giúp bé là khuyến khích và khen ngợi bé những khi bé nói được trôi chảy.

Nên nhớ lại các tình huống nào bé nói được đặc biệt trôi chảy. Khi người lớn có thời gian lắng nghe bé nói trong hoàn cảnh thư giãn có giúp ích cho bé không? Bé có nói chuyện được trôi chảy hơn không khi không có những tiếng ồn xung quanh? Bé nói có trôi chảy hơn không khi người lớn nói chậm lại? Bé nói có dễ hơn không khi người lớn nói với từ ngữ dễ hiểu?

Khi tật nói lắp đã kéo dài hơn nửa năm, nên đến chuyên gia điều trị tiếng nói để được chữa trị. Nếu các triệu chứng nói lắp quá nhiều, nên đi chữa trị sớm hơn.

Trong liệu pháp chữa trị nói lắp, sẽ rèn luyện thông qua các trò chơi để củng cố khả năng nói trôi chảy. Cha mẹ của trẻ nhỏ cùng có mặt khi chữa trị tiếng nói. Họ sẽ học được các cách có thể sử dụng trong những sinh hoạt thường ngày tại nhà. Kể cả những người chăm sóc khác của bé cũng cần biết làm cách nào có thể giúp cho bé nói trôi chảy hơn.

Nên nói chuyện với trẻ về vấn đề nói lắp. Nếu bé tự thấy khó chịu về việc nói lắp của mình, thì việc quan trọng là nên nói chuyện với bé về vấn đề này. Nói chuyện với bé về vấn đề nói lắp với giọng nhẹ nhàng. Có thể mô tả sự nói lắp bằng lời giải thích cho bé dễ hiểu. Có thể nói với bé như sau: "các chữ biết nhảy nhót". Cũng nên nói chuyện với những người thân khác một cách cởi mở về việc nói lắp của bé.

Những gia đình có trẻ bị nói lắp sẽ được tổ chức các khoá hướng dẫn để hội nhập. Tại khoá hướng dẫn, phụ huynh và trẻ em có thể gặp gỡ những gia đình khác cũng có con bị nói lắp. Có cơ hội thảo luận với các chuyên gia tại khoá học. Chương trình các khoá học có kèm theo phần luyện kỹ năng nói.

Suomen änkyyttäjäien yhdistys